

Dyrkningsforsøg med Blandsæd til Staldfoder. 1899—1911.

Ved Fr. Hansen.

66. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

De i nærværende Beretning omhandlede Forsøg med forskellige Blandinger af Korn og Bælgsæd til Staldfoder, udsaaede til forskellig Tid, er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Askov (Lermarken), Lyngby, Tystofte og Vester Hassing (Sandmarken) i Aarene 1899—1905 samt paa Forsøgsarealet ved Aakirkeby i Aarene 1905—11.

Formaalet med Forsøgene har været at belyse Blandingernes og Saatidens Indflydelse paa Tilvejebringelsen af godt og rigeligt Staldfoder i saa lang Tid af Sommeren som muligt. Der har været udsaaet flere forskellige Blandinger af Havre, Byg, Ærter, Vikker og Hestebønner samt Bælgsæd i Renbestand til tre forskellige Tider.

Foreløbig Meddelelse om Forsøgsresultaterne er udsendt i 1907 som 22. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur¹⁾.

Som Tillæg til denne Beretning er føjet en kort Redegørelse for nogle ældre Forsøg ved Askov med forskellige Havresorter i Staldfoderblandinger.

Beretningen er udarbejdet af Statskonsulent *Fr. Hansen* med Bistand af Landbrugskandidaterne *Josef Hansen* og *Niels Larsen*. Afsnittet om Forsøgene ved Aakirkeby er udarbejdet af Konsulent *O. Elberg*.

Bestyrerne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

I Overensstemmelse med Husdyrbrugets Udvikling i den sidste Menneskealder har de med Grønfoder dyrkede Arealer været i jævn og stadig Stigning. Tabel 1 viser Fremgangen i Tiden fra 1866 til 1907.

¹⁾ Jvf. Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 155.

Tabel 1. Oversigt over det med Grønfoder dyrkede Areal 1866—1907.

Aar	Antal Tusinde Tdr. Ld. dyrket med Grønfoder									I Procent af Ager- og Engarealet		
	Øerne			Jylland			Hele Landet			Øerne	Jylland	Hele Landet
	I alt	I Brakken	Uden for Brakken	I alt	I Brakken	Uden for Brakken	I alt	I Brakken	Uden for Brakken			
1866	—	—	—	—	—	—	39	—	—	—	—	—
1876	31	—	—	13	—	—	44	—	—	1.6	0.5	0.9
1888	50	—	—	26	—	—	76	—	—	2.6	0.8	1.5
1896	54	24	30	35	18	17	89	41	48	2.8	1.1	1.7
1907	74	50	24	59	36	23	133	86	47	3.9	1.9	2.6

Man vil lægge Mærke til, at der først efter 1876 er en kendelig Fremgang i Grønfoderdyrkingen. I Tidsrummet 1876—1907 er det med Grønfoder dyrkede Areal mere end tredoblet. Fremgangen har været størst i Jylland, hvor Arealet i 1907 er ca. 4 $\frac{1}{2}$ Gange saa stort som i 1877, medens det paa Øerne i samme Tidsrum kun er blevet ca. 2 $\frac{1}{2}$ Gange saa stort. Grønfoderarealet er dog forholdsvis meget mindre i Jylland end paa Øerne, hvilket sikkert skyldes de større Græsarealer. Tallene for 1896 og 1907 viser, at man i langt højere Grad end tidligere er gaaet over til at benytte Brakmarken til Staldfoderafgrøder, idet Arealforøgelsen fra 1896 til 1907 for hele Landet (44 000 Tdr. Ld.) udelukkende skyldes, at man har taget Brakmarken i Brug hertil, dog er der i Jylland ogsaa en Forøgelse af Grønfoderarealet uden for Brakken, men paa Øerne er der til Gengæld en lige saa stor Formindskelse. I de i Tabel 1 anførte Tal er indbefattet Arealerne med Spergel og Boghvede til Grønfoder, men disse Arealer er meget smaa og øver derfor ingen væsentlig Indflydelse paa Forandringerne i Grønfoderarealernes Størrelse.

Ved Forsøgene er anvendt forskellige Blandinger af Havre, Byg, Ærter, Vikker og Hestebønner jævnsides med nævnte Bælgplanter i Renbestand. Af Havre, Byg og Ærter er der desuden anvendt tidlige, middeltidlige og sildige Sorter, af Havre saaledes Nyzeelandsk Havre (tidlig), Dansk Havre (middeltidlig)

og Hvid Sværdhavre (sildig), af Byg 6rd. Byg og 2rd. Byg (Prentice) og af Ærter tidlig gul Snedinge, middeltidlig marmoreret Glænø-Ært og sildig grøn Ært (eller i enkelte Aar graa Sandært i Stedet for sidstnævnte).

Der har været udsaaet følgende 11 Numre med de angivne Udsædsmængder pr. Td. Ld.:

1. 100 Pd. Nyzeelandsk Havre, 50 Pd. 6rd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Fodervikker.
2. 100 Pd. Dansk Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 60 Pd. Snedinge-Ært, 40 Pd. Fodervikker.
3. 100 Pd. Dansk Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 60 Pd. Glænø-Ært, 40 Pd. Fodervikker.
4. 100 Pd. Dansk Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 65 Pd. Glænø-Ært, 35 Pd. Fodervikker.
5. 100 Pd. Dansk Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 60 Pd. sildig grøn Ært, 40 Pd. Fodervikker.
6. 100 Pd. Hvid Sværdhavre, 75 Pd. Hestebønner, 50 Pd. sildig grøn Ært, 50 Pd. Fodervikker.
7. 300 Pd. Snedinge-Ært.
8. 300 Pd. Glænø-Ært.
9. 300 Pd. sildig grøn Ært (eller Sandært).
10. 300 Pd. Hestebønner.
11. 250 Pd. Fodervikker.

Nr. 1 er en udpræget tidlig Blanding med tidlige Sorter af Havre, Byg og Ærter, de fire følgende er middeltidlige og Nr. 6 er sildig.

Disse 11 Numre er udsaaede til 3 forskellige Tider, idet første Saaning er foretaget, saa snart Jorden har været bekvem efter en almindelig Foraarsbehandling, anden Saaning er foretaget ca. 3 Uger senere og tredje ca. 3 Uger derefter, idet Jorden er behandlet i Mellemtiden og undertiden pløjet til 3. Saaning. Jorden har været bekvem og i god Stand til 1. og 2. Saaning, undertiden har den dog været lidt kold og vaad til 1. Saaning, til 3. Saaning har den derimod ofte været lidt for tør.

Kornet er bredsaaet og pløjet ned med Haandplov. Høstningen er foretaget, naar de fleste af Planterne har staaet i Blomst eller undertiden lidt senere. Ved Lyngby og Vester Hassing er alt af hver Saaning høstet samtidig, men ved Askov og Tystofte er den tidlige Blanding og de tidlige Ærter høstet

først, de middeltidlige Blandinger og Ærter gennemgaaende 5—6 Dage senere og den sildige Blanding samt sildige Ærter, Hestebønner og Vikker atter 5—6 Dage senere. Afgrøden er vejret i grøn Tilstand, og derefter er der som Regel udtaget Prøver, som er henlagte til Vejring og Høbestemmelse. Undertiden er dog hele Afgrøden vejret og vejret som Hø (bl. a. ved Lyngby). Af Blandingerne er der udtaget Prøver til Undersøgelse af det procentiske Forhold mellem Vægten af de enkelte Arter i Afgrøden.

Gødskningsforhold, Saatid og Høsttid vil blive nærmere omtalt i de følgende Afsnit om de enkelte Stationer.

Forsøgene ved Askov (Lermarken).

Jorden er let lermuldet men i god Gødningskraft. Undergrunden er noget kold, sandblandet og stenet Ler.

Forfrugt og Gødskningsforhold vil fremgaa af Tabel 2.

Tabel 2. Forfrugt og Gødskning.

Askov Lermark.

Aar	Forfrugt	Gødning pr. Td. Ld. til Forfrugten	Gødning pr. Td. Ld. til Staldfoderet
1899	Etaarigt Græs	14 400 Pd. Ajle	20 000 Pd. Staldgødning, 12 000 Pd. Ajle
1900	Rug	20 000 Pd. Staldg., 50 Pd. Chilisalp., 100 Pd. Superf., 75 Pd. Kainit	15 000 Pd. Staldgødning, 200 Pd. 18 pCt. Superf.
1901	Kaalroer	15 000 Pd. Staldg., 25 000 Pd. Ajle	20 000 Pd. Staldgødning, 200 Pd. 18 pCt. Superf.
1902	Kartofler	15 000 Pd. Staldg., 200 Pd. Superf.	20 000 Pd. Staldgødning, 17 000 Pd. Ajle
1903	do.	20 000 Pd. Staldg., 12 000 Pd. Ajle	16 000 Pd. Staldgødning
1904	do.	16 000 Pd. Staldg., 15 000 Pd. Ajle, 10 Læs havarerede Oliekager	16 000 Pd. Staldgødning
1905	do.	15 000 Pd. Staldg., 15 Læs havarerede Oliekager	18 000 Pd. Staldgødning, 10 000 Pd. Ajle

Staldgødningen til Forsøgsafgrøden er udført om Foraaret og pløjet ned, Ajlen er harvet ned.

Fællesparcellernes Antal har været 3—4 og Størrelsen $\frac{1}{200}$ Td. Ld. (1899 dog $\frac{1}{100}$ Td. Ld.). Saatiden er i de tre

sidste Forsøgsaar faldet ca. 14 Dage tidligere end i de fire første og som Følge deraf er Høsten ogsaa faldet noget tidligere.

Tabel 3. Saa- og Høstdatoerne.

Askov Lermark.

Aar	Saaning			Høstning		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.
1899—1902	$\frac{6}{5}$	$\frac{28}{5}$	$\frac{19}{6}$	$\frac{25}{7}$	$\frac{11}{8}$	$\frac{28}{8}$
1903—1905	$\frac{20}{4}$	$\frac{13}{5}$	$\frac{31}{5}$	$\frac{14}{7}$	$\frac{26}{7}$	$\frac{9}{8}$
1899—1905	$\frac{29}{4}$	$\frac{22}{5}$	$\frac{11}{6}$	$\frac{21}{7}$	$\frac{4}{8}$	$\frac{17}{8}$
varierende fra — til	$\frac{18}{4} - \frac{9}{5}$	$\frac{11}{5} - \frac{30}{5}$	$\frac{29}{5} - \frac{20}{6}$	$\frac{10}{7} - \frac{31}{7}$	$\frac{18}{7} - \frac{21}{8}$	$\frac{3}{8} - \frac{15}{9}$

Tabel 3 giver en Oversigt over Saa- og Høsttiden. 1. Saaning er foretaget saa tidlig, Jorden har været tjenlig, og det ses, at de tre Ugers Afstand mellem Saatiderne i alt væsentligt har været overholdt. Voksetiden har været kortere for 2. og 3. Saaning end for 1., idet, som det ses af Tabellen, der kun har været ca. 14 Dage mellem de tre Høstninger.

I Tabel 4 er opført Udbyttet af Staldfoder i alle Forsøgsaar. Der har været betydelige Variationer i Udbyttets Størrelse fra Aar til Aar navnlig efter 3. Saaning. De tre første Aar har Udbyttet efter 3. Saaning været særlig lille, hvilket alle tre Aar skyldes Tørke i Juni—Juli Maaneder, maaske sammen med den meget sildige Saaning (ca. 19. Juni), 1. og 2. Saaning har ogsaa i disse Aar givet Afgrøder under Middel. Men Planterne efter disse Saaninger har paa det Tidspunkt, da Tørken kom, været bedre udviklede og rustede til at taale Tørken og er derfor blevet hæmmede mindre i Væksten end 3. Saaning.

Udbyttet af Blandingerne (Nr. 1—6) har ved de to første Saaninger været betydelig større end af Bælgplanterne i Renbestand (Nr. 7—11). Dog maa herfra undtages Nr. 1, Blandingen med tidlig Havre, 6rd. Byg og tidlige Ærter, som kun har givet et lille Udbytte, og Nr. 8, Glænø-Ært, som har givet et forholdsvis stort Udbytte, idet den omtrent kommer paa Højde med Blandingerne i Udbytte. Efter 3. Saaning er der, naar man fraregner Hestebønner og Vikker (Nr. 10 og 11), ingen særlig stor Forskel paa Udbyttet. Ærterne giver lidt

Tabel 4. Høudbytte i de enkelte Forsøgsaar.

Askov Lermark.

Nr.	Udsæd i Pd. pr. Td. Ld.								Udbytte i Centner Hø pr. Td. Ld.															
	Havre		Byg		Ært		Fodervikke	Hestebønne	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	Gennemsnit								
	Nyzealandsk	Dansk	Hvid Sværd-	6rd.	2rd.	Snedinge-											Glæne-	Sildig grøn						
1. Saaning																								
1	100			50		75		25									47.9	46.8	46.0	72.8	64.5	42.4	60.8	54.4
2		100			50	60		40									52.2	44.9	58.0	90.0	76.9	46.4	72.9	63.0
3		100			50		60	40									53.6	48.0	52.9	86.9	74.5	47.5	70.5	61.9
4		100			50		65	35									54.0	47.9	57.8	86.5	75.9	46.4	74.4	63.2
5		100			50			60	40								56.9	45.7	58.7	83.8	66.0	45.9	72.2	61.3
6			100					50	50	75							47.0	47.6	57.1	74.2	90.0	55.0	66.1	62.4
7						300											50.6	56.8	38.9	62.9	50.5	38.2	65.2	51.8
8						300											59.2	57.5	50.8	73.7	69.1	56.4	63.7	61.5
9								300									59.6	56.1	56.6	73.7	55.6	44.6	69.9	59.4
10										300							30.8	44.8	28.4	46.9	58.1	27.5	49.1	40.8
11								250									50.9	40.4	47.5	59.2	53.5	40.8	63.8	50.9
2. Saaning																								
1	100			50		75		25									49.9	47.1	39.0	62.0	72.2	44.4	71.4	55.1
2		100			50	60		40									53.8	51.9	42.7	75.1	75.5	50.6	72.2	60.3
3		100			50		60	40									53.7	52.3	42.6	71.8	79.1	47.7	65.3	59.6
4		100			50		65	35									54.8	49.3	43.2	79.6	67.8	49.2	73.0	59.5
5		100			50			60	40								48.2	45.9	46.4	84.0	65.8	44.5	68.8	57.7
6			100					50	50	75							59.2	45.8	43.7	89.8	70.8	50.2	69.8	61.3
7						300											59.2	52.3	40.1	57.3	50.8	46.1	59.2	52.1
8						300											48.8	68.5	47.0	60.1	63.0	50.6	64.0	57.4
9								300									42.6	55.4	38.0	85.0	54.9	38.5	67.7	54.6
10										300							53.9	62.9	34.8	67.9	43.1	31.9	64.1	51.2
11								250									43.6	43.8	40.8	56.9	35.8	39.7	57.0	45.4
3. Saaning																								
1	100			50		75		25									16.8	19.5	15.9	60.5	58.0	40.1	68.5	39.9
2		100			50	60		40									21.2	18.8	14.5	49.2	61.0	39.2	65.9	38.5
3		100			50		60	40									19.3	18.8	14.6	52.7	61.0	35.0	62.8	37.7
4		100			50		65	35									22.0	19.6	14.6	57.9	61.8	39.3	60.7	39.4
5		100			50			60	40								19.1	21.5	14.8	53.8	61.7	43.8	67.2	40.2
6			100					50	50	75							19.2	22.8	16.8	53.2	60.2	45.4	73.8	41.5
7						300											24.1	38.0	25.7	58.8	47.6	34.1	59.2	41.1
8						300											21.0	35.4	24.2	56.7	45.2	38.2	61.1	40.8
9								300									25.6	35.8	24.8	50.6	50.4	43.8	69.4	42.8
10										300							18.9	26.2	20.6	52.9	35.0	15.5	58.7	32.5
11								250									26.2	27.1	33.9	34.7	35.8	36.0	50.7	34.9

mere end Blandingerne, og her er Nr. 1., den tidlige Blanding, fuldkommen paa Højde med de øvrige Blandinger, idet de tidlige Former bedre taaler en sildig Saaning (sammenlign 6rd. Byg og 2rd. Byg).

Tabel 5. Gennemsnitsudbytte af de 5 højest ydende Numre. Centner Hø pr. Td. Ld. *Askov Lermark.*

1. Saaning		2. Saaning		3. Saaning		Gennemsnit af alle 3 Saaninger	
Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø
4	63.2	6	61.3	9	42.8	6	55.1
2	63.0	2	60.8	6	41.5	4	54.0
6	62.4	4	59.5	7	41.1	2	53.9
3	61.9	3	59.0	8	40.8	5	53.1
8	61.5	5	57.7	5	40.2	8	53.1

I Tabel 5 er givet en Oversigt over Udbyttet af de 5 Numre, som i Gennemsnit for alle Aar har givet det største Udbytte efter 1., 2. og 3. Saaning og i Gennemsnit af alle tre Saaninger. Efter 1. og 2. Saaning er det de samme Blandinger, der staar med de højeste Udbyttetal. Efter 3. Saaning har Nr. 6 beholdt sin Plads som en af de bedste, medens Ærterne i Renbestand ellers har fortrængt Blandingerne.

Forskellen er, som det ses, kun lille, og Rækkefølgen efter Gennemsnitsudbyttets Størrelse er derfor ret tilfældig. Nr. 6, der staar øverst, har saaledes kun været den højest ydende i et Aar efter 1. Saaning, i et efter 2. og i to Aar efter 3. Saaning.

Forsøgene ved Lyngby.

Jorden er let lermuldet med sandblandet Lerunderlag. Forfrugten var de 6 første Aar Ærter uden Gødning og sidste Aar Hestebønner, gødet med 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 100 Pd. 37 pCt. Kaligødning. Forsøgsafgrøden har ikke faaet Gødning.

Sæden er bredsaet og dækket med Haandplov. Der har været benyttet 3 Fællesparceller à $\frac{1}{140}$ Td. Ld.

Saatiderne har gennemsnitlig været $\frac{15}{4}$ $\frac{6}{5}$ $\frac{27}{5}$,
 varierende fra — til $\frac{7}{4}$ — $\frac{21}{4}$ $\frac{28}{4}$ — $\frac{13}{5}$ $\frac{19}{5}$ — $\frac{3}{6}$,
 og Høsttiderne henholdsvis $\frac{11}{7}$ $\frac{20}{7}$ $\frac{4}{8}$,
 varierende fra — til $\frac{1}{7}$ — $\frac{19}{7}$ $\frac{14}{7}$ — $\frac{28}{7}$ $\frac{26}{7}$ — $\frac{14}{8}$.

Tabel 6. Høudbytte i de enkelte Forsøgsaar.

Lyngby.

Nr.	Udsæd i Pd. pr. Td. Ld.								Udbytte i Centner Hø pr. Td. Ld.									
	Havre			Byg		Ært			Fodervikke	Hestebønne	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	Gennemsnit
	Nyzeelandsk	Dansk	Hvid Sværd-	6rd.	2rd.	Snedinge-	Glænø-	Sildig grøn										
1. Saaning																		
1	100			50		75			25		37.5	47.4	61.1	69.1	63.5	49.0	64.9	56.1
2		100		50		60			40		34.0	54.5	69.8	73.7	76.1	56.2	67.2	61.6
3		100			50		60		40		35.8	50.7	72.1	74.0	64.6	54.8	62.5	59.2
4		100			50		65		35		36.8	53.2	73.0	79.3	66.0	45.1	66.8	60.0
5		100		50				60	40		36.7	52.0	69.5	70.5	63.0	48.0	64.9	57.8
6			100					50	50	75	35.2	52.0	77.9	79.3	75.6	43.0	60.2	60.5
7						300					46.1	68.1	66.7	89.6	45.8	32.5	45.5	56.8
8							300				44.5	50.4	81.0	98.0	39.7	32.9	50.8	56.8
9								300			42.0	45.6	67.4	81.2	35.7	31.1	43.1	49.4
10										300	30.7	39.4	56.9	68.8	34.8	28.7	38.5	42.4
11									250		37.8	39.5	66.2	83.3	38.5	28.7	35.4	47.0
2. Saaning																		
1	100			50		75			25		38.3	38.9	52.0	63.0	64.4	50.4	56.0	51.9
2		100		50		60			40		38.8	44.6	56.5	72.8	70.0	54.6	59.8	56.6
3		100			50		60		40		40.7	45.5	58.1	70.0	65.8	53.9	59.5	56.2
4		100			50		65		35		41.0	44.0	57.4	71.9	67.7	45.5	67.6	56.5
5		100		50				60	40		40.0	43.2	56.7	67.7	67.7	52.5	63.5	55.9
6			100					50	50	75	37.8	37.4	53.4	71.4	81.7	48.8	60.9	55.8
7						300					44.0	34.8	55.8	83.5	43.4	14.4	62.8	48.2
8							300				43.0	47.8	52.5	86.3	41.5	20.9	72.1	52.0
9								300			36.7	40.7	56.2	75.6	36.4	15.8	67.2	46.9
10										300	24.2	35.1	49.7	60.7	36.4	12.5	37.1	36.5
11									250		35.0	40.2	48.8	69.1	40.6	11.5	67.9	44.7
3. Saaning																		
1	100			50		75			25		32.0	39.1	25.9	55.8	48.1	30.8	49.9	40.2
2		100		50		60			40		34.0	52.1	29.9	64.2	67.7	32.5	54.1	47.8
3		100			50		60		40		35.8	48.7	30.1	66.8	62.5	30.8	55.1	46.9
4		100			50		65		35		36.8	49.8	29.9	62.5	65.8	29.5	53.7	46.7
5		100		50				60	40		36.0	46.3	29.9	60.8	65.8	30.6	54.6	46.1
6			100					50	50	75	35.0	49.4	27.8	64.2	59.7	29.2	57.6	46.1
7						300					28.0	39.8	15.6	59.8	41.1	38.8	48.4	38.6
8							300				40.7	52.8	26.4	69.8	53.2	32.7	53.6	46.9
9								300			40.8	50.9	25.4	62.1	50.9	36.0	52.5	45.4
10										300	20.8	61.1	17.2	50.9	19.6	24.2	31.9	32.2
11									250		36.5	56.0	32.2	65.6	51.1	25.2	45.9	44.6

I Tabel 6 ses Høudbyttet i de enkelte Aar og Gennemsnitsudbyttet. Udbyttet har været lille i de tørre Aar 1899, 1904 og til Dels ogsaa 1900. Det sidste Aar har 3. Saatid dog givet omtrent Middeludbytte. Den rigelige Nedbør, der i dette Aar er faldet i Juli Maaned, er kommen tidlig nok til at bevirke, at 3. Saaning har givet større Udbytte end 2. og omtrent lige saa stort som 1. Saaning. I 1901 har 1. og 2. Saaning givet omtrent Middeludbytte, medens Udbyttet af 3. Saaning er noget lavt. Den store Nedbør i Juni Maaned (128 mm) er faldet paa et heldigt Tidspunkt for 1. og 2. Saaning, medens Planterne efter 3. Saaning, der først blev foretaget 1. Juni, var spæde og svage, da Regnen kom og derfor led en Del af Fugtigheden i Forbindelse med Kulden.

Gennemsnitsudbyttet er trods den bedre Jord lidt lavere efter 1. og 2. Saaning end ved Askov. Aarsagen er sikkert den svage Gødskning. 3. Saaning har derimod givet noget højere Udbytte ved Lyngby end ved Askov, idet den tidligere Saatid (ca. 14 Dage) har opvejet Virkningen af den mere sparsomme Gødskning.

Bælgplanterne i Renbestand (Nr. 7—11) har givet et betydeligt lavere Udbytte end Blandingerne (Nr. 1—6). Forskellen er størst ved 1. Saaning og aftagende ved 2. og 3. Saaning. Glænø-Ært (Nr. 8) er gennemgaaende den af Bælgplanterne, der kommer Blandingerne nærmest i Udbytte, og ved 3. Saaning giver den ligesaa meget som Blandingerne.

Tabel 7. Gennemsnitsudbytte af de 5 højest ydende Numre. Centner Hø pr. Td. Ld.

Lyngby.

1. Saaning		2. Saaning		3. Saaning		Gennemsnit af alle 3 Saaninger	
Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø
2	61.6	2	56.6	2	47.8	2	55.8
6	60.5	4	56.5	3	46.9	4	54.4
4	60.0	3	56.2	8	46.9	3	54.1
3	59.2	5	55.9	4	46.7	6	54.1
5	57.8	6	55.8	5	46.1	5	53.8

Udbyttet af Blandingerne har, naar Nr. 1 fraregnes, været omtrent ens af alle. Nr. 2 (dansk Havre, 2rd. Byg, Snedinge-

Ært og Vikker) har givet det største Udbytte efter alle 3 Saatider, gennemsnitlig 55.3 Ctn. Hø. Nr. 3 og 4 (Blandingerne med Glænø-Ært) og Nr. 6 (sildig Havre, Hestebønner, sildige Ærter og Vikker) kommer derefter med gennemsnitlig ca. 1 Ctn. lavere Udbytte. Nr. 1, Blandingen med tidlig Havre og tidlige Ærter, har ligesom ved Askov givet et betydeligt lavere Udbytte end de øvrige 5 Blandinger (gennemsnitlig 49.4 Ctn. Hø).

Forsøgene ved Tystofte.

Jorden er god Lermuld med sandblandet Lerunderlag og i ret god Gødningskraft.

Forfrugt og Gødskningsforhold ses af Tabel 8.

Tabel 8. Forfrugt og Gødskning.

Tystofte.

Aar	Forfrugt	Gødning pr. Td. Ld. til Forfrugten	Gødning pr. Td. Ld. til Forsøgsafgrøden
1899	Havre	Ingen Gødning	20 000 Pd. Staldgødn., 130 Pd. Kainit
1900	do.	do.	20 000 Pd. Staldgødning
1901	do.	do.	20 000 Pd. do.
1902	do.	do.	20 000 Pd. do.
1903	Hvede	Staldgødning	230 Pd. 18 pCt. Superf., 100 Pd. 37 pCt. Kaligødning
1904	6rd. Byg	Kunstgødning	Ingen Gødning
1905	Hvede	Staldgødning og Chilisalpeter	170 Pd. 18 pCt. Superf., 170 Pd. Chilisalpeter

Fællesparcellernes Antal har været 3 à $\frac{1}{200}$ Td. Ld.

I 1900 og 1901 er første Saaning faldet lidt sent paa Grund af Vanskeligheder med at faa Jorden i Stand, 2. og 3. Saaning er derfor ogsaa skudt lidt ud. I 1901 er 2. Saaning dog faldet noget tæt efter 1.

Saatiderne har gennemsnitlig været $\frac{21}{4}$ $\frac{10}{5}$ $\frac{31}{5}$,
 varierende fra — til $\frac{11}{4}$ — $\frac{4}{5}$ $\frac{4}{5}$ — $\frac{22}{5}$ $\frac{25}{5}$ — $\frac{13}{6}$,
 og Høstdatoerne henholdsvis $\frac{10}{7}$ $\frac{20}{7}$ $\frac{2}{8}$,
 varierende fra — til $\frac{2}{7}$ — $\frac{21}{7}$ $\frac{11}{7}$ — $\frac{1}{8}$ $\frac{24}{7}$ — $\frac{1}{9}$,

Udbyttet er de to første Aar lavt, i 1899 paa Grund af Tørke og i 1900 paa Grund af meget stor Nedbør.

Som Helhed er Udbyttet trods den ret rigelige Gødning ikke væsentligt højere end paa den mindre gode Jord ved

Tabel 9. Høudbytte i de enkelte Forsøgsaar. *Tystofte.*

Nr.	Udsæd i Pd. pr. Td. Ld.							Udbytte i Centner Hø pr. Td. Ld.														
	Havre		Byg		Ært			1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	Gennemsnit							
	Nyzeelandsk	Dansk	Hvid Sværd-	6rd.	2rd.	Snedinge-	Glænø-									Sildig grøn	Fodervikke	Hestebønne				
1. Saaning																						
1	100			50		75		25							43.5	35.6	51.0	57.5	56.8	60.5	55.8	51.7
2		100			50	60		40							41.8	46.1	60.0	61.7	63.4	70.4	68.0	59.0
3		100			50		60	40							45.7	44.1	65.5	57.0	65.2	69.2	70.8	59.7
4		100			50		65	35							42.7	43.9	62.7	62.3	64.0	71.2	66.4	59.0
5		100			50			40							40.3	42.2	62.2	58.2	58.8	70.4	69.0	57.3
6			100					50							41.1	72.3	65.1	62.1	70.8	83.4	66.6	65.8
7						300									32.5	41.2	48.2	63.0	43.8	49.4	43.7	45.9
8						300									41.7	35.7	46.7	56.2	38.7	48.2	44.6	44.5
9							300								—	53.3	51.8	60.1	48.3	55.0	—	50.4 ¹⁾
10															20.6	31.5	55.5	50.7	27.7	46.7	45.4	39.8
11								250							29.2	50.1	38.5	54.0	51.1	55.7	52.5	47.3
2. Saaning																						
1	100			50		75		25							39.1	48.7	53.0	53.1	53.7	63.8	61.1	53.2
2		100			50	60		40							42.2	58.6	58.6	52.8	75.8	70.8	68.8	60.9
3		100			50		60	40							45.4	57.9	59.4	53.3	72.2	70.7	68.3	61.0
4		100			50		65	35							44.8	58.7	59.8	53.4	69.2	70.1	70.9	60.9
5		100			50			40							45.8	55.5	59.5	54.2	70.7	73.7	73.0	61.7
6			100					50							46.7	63.6	60.1	52.5	68.6	80.3	60.1	61.7
7						300									32.5	42.9	44.1	52.6	50.0	48.1	42.2	44.6
8						300									36.7	39.5	53.7	55.7	53.8	48.0	45.3	47.5
9							300								34.8	42.5	58.5	44.1	48.6	46.1	41.5	45.1
10															17.5	30.8	48.6	34.7	51.2	53.5	37.9	39.2
11								250							—	36.8	51.0	47.6	45.6	48.4	50.6	44.6 ²⁾
3. Saaning																						
1	100			50		75		25							35.5	43.3	46.2	49.4	47.0	56.0	47.7	46.4
2		100			50	60		40							36.9	41.8	44.9	57.5	68.0	65.4	47.8	51.8
3		100			50		60	40							35.5	43.2	44.7	56.4	68.8	67.5	46.5	51.8
4		100			50		65	35							36.0	44.0	43.0	63.0	67.8	63.9	45.6	51.9
5		100			50			40							33.4	40.6	44.3	55.9	64.3	67.7	45.6	50.3
6			100					50							37.8	43.9	54.0	46.1	77.7	72.5	67.7	57.0
7						300									29.8	24.7	36.6	51.9	46.2	40.9	33.7	37.5
8						300									31.5	25.3	43.2	48.1	40.3	38.9	37.8	37.9
9							300								32.1	37.2	42.1	47.8	53.9	42.6	50.4	43.7
10															17.6	32.3	—	—	40.5	—	56.6	40.5 ²⁾
11								250							28.1	42.7	43.5	40.4	48.6	40.8	59.3	43.3

1) Beregnet i Forhold til 2. Saaning. 2) Beregnet i Forhold til 1. Saaning.

Askov. Aarsagen hertil er særlig, at Bælgplanterne ved Tys-tofte ikke rigtig vil trives hverken i Renbestand eller i Bland-ning. Der har været en meget betydelig Forskel paa Udbyttet af Blandingerne og af Bælgsæden i Renbestand ved alle 3 Saaninger. 2. Saaning har givet lidt større Udbytte end 1., og 3. Saaning har givet et betydeligt større Udbytte end ved Askov og Lyngby, saa Forskellen mellem Saatiderne bliver meget mindre her end ved de to nævnte Stationer.

Tabel 10. Gennemsnitsudbytte af de 5 højest ydende Numre. Centner Hø pr. Td. Ld. *Tystofte.*

1. Saaning		2. Saaning		3. Saaning		Gennemsnit af alle 3 Saaninger	
Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø
6	65.8	6	61.7	6	57.0	6	61.5
3	59.7	5	61.7	4	51.0	3	57.5
2	59.0	3	61.0	2	51.8	4	57.3
4	59.0	2	60.0	3	51.8	2	57.3
5	57.3	4	60.0	5	50.3	5	56.3

Af Tabel 10 ses det, at Nr. 6 (Blandingen af sildig Havre, Hestebønner, sildige Ærter og Vikker) har givet et betydeligt højere Udbytte end de øvrige Blandinger efter 1. og 3. Saaning. Denne Overlegenhed skyldes, som det nærmere vil fremgaa af Tabel 9, særlig enkelte Aar, hvor den har givet et usædvanlig stort Udbytte. I 1900 har Nr. 6 saaledes givet ca. 27 Ctn. Hø mere efter 1. Saaning end de øvrige Blandinger, og 3. Saaning af Nr. 6 har i 1905 givet ca. 20 Ctn. Hø mere end de andre Blandinger.

I øvrigt staar Blandingerne her som ved de to foran omtalte Stationer alle med et omtrent lige højt Gennemsnitsudbytte, kun Nr. 1 (tidlig Havre, 6rd. Byg, tidlige Ærter og Vikker) afviger her som ved Askov og Lyngby og giver betydelig lavere Udbytte end de andre Blandinger (gennemsnitlig ca. 50 Ctn. mod ca. 57 Ctn. Hø).

Forsøgene ved Vester Hassing (Sandmarken).

Jorden er let og tør Sandjord med Sandunderlag og noget uensartet.

Tabel 11. Høudbytte i de enkelte Forsøgsaar.

Vester Hassing.

Nr.	Udsæd i Pd. pr. Td. Ld.									Udbytte i Centner Hø pr. Td. Ld.					
	Havre			Byg		Ært			Fodervikke	Hestebønne	1902	1903	1904	1905	Gennemsnit
	Nyzeelandisk	Dansk	Hvid Sverdt-	6rd.	2rd.	Snedinge-	Glæns-	Sildig grøn							
1. Saaning															
1	100			50		75			25		47.8	60.0	44.7	34.7	46.7
2		100			50	60			40		54.1	48.0	47.8	31.1	45.3
3		100			50		60		40		57.0	53.5	44.1	34.7	47.6
4		100			50		65		35		54.8	56.2	45.0	39.6	48.8
5		100			50				40		50.6	57.8	51.0	35.9	48.8
6			100						50	50	60.2	59.3	43.5	37.9	50.2
7						300				75	57.1	51.1	40.6	42.9	47.9
8							300				57.1	65.0	49.2	64.8	58.9
9								300			58.0	73.4	51.3	53.1	58.9
10										300	46.8	42.4	35.7	34.2	39.8
11									250		61.8	55.8	43.4	46.1	51.5
2. Saaning															
1	100			50		75			25		47.7	89.1	41.7	19.2	49.4
2		100			50	60			40		51.2	64.8	37.2	25.7	44.7
3		100			50		60		40		52.2	74.1	38.4	28.9	48.4
4		100			50		65		35		51.8	73.5	38.9	26.1	47.6
5		100			50				40		57.0	75.3	38.4	22.6	48.3
6			100						50	50	54.6	89.4	32.6	28.8	51.3
7						300				75	59.2	87.5	43.0	34.6	56.1
8							300				58.8	97.0	41.4	57.1	63.6
9								300			62.8	90.6	35.9	51.9	60.3
10										300	41.0	55.0	26.2	39.1	40.3
11									250		44.0	58.5	37.1	47.9	46.9
3. Saaning															
1	100			50		75			25		54.7	66.1	46.8	21.4	47.3
2		100			50	60			40		55.8	55.4	41.3	23.1	43.9
3		100			50		60		40		51.7	48.1	44.8	27.4	43.0
4		100			50		65		35		62.0	46.8	41.8	27.8	44.5
5		100			50				40		58.1	52.2	48.6	28.2	46.8
6			100						50	50	54.6	58.9	31.0	31.0	43.0
7						300				75	62.0	55.1	25.2	31.6	43.6
8							300				62.2	62.6	29.2	47.0	50.3
9								300			57.6	58.5	26.6	49.9	48.2
10										300	38.7	38.5	16.2	29.3	30.7
11									250		40.2	51.5	27.9	32.9	38.1

Afgrøderne har jævnlig lidt meget af Sandflugt, og Resultaterne fra de tre første Aar er af den Grund kasserede. Forsøgene ved denne Station omfatter derfor kun fire Aar, 1902—05. For 1902 er Forfrugten ukendt, de tre sidste Aar har den været Rug, gødet med 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat. Til Forsøgsafgrøden er der gødet med 20 000 Pd. Staldgødning samt Kunstgødning, som i 1902 bestod af 200 Pd. Thomasslagge og 300 Pd. Kainit og 1903—05 af 160 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 100 Pd. 37 pCt. Kaligødning. I 1903 er Hestebønnerne og i 1904 al Sæden radsaaet med 8 Tom. mellem Rækkerne, de andre Aar er alt bredsaaet og pløjet ned. Parcellernes Størrelse har været $\frac{1}{200}$ Td. Ld. med 4 Fællesparceller.

Saatiderne har gennemsnitlig været $\frac{21}{4}$ $\frac{12}{5}$ $\frac{2}{6}$,
 varierende fra — til $\frac{11}{4}$ — $\frac{27}{4}$ $\frac{2}{5}$ — $\frac{18}{5}$ $\frac{23}{5}$ — $\frac{8}{6}$,
 og Høstdatoerne henholdsvis $\frac{23}{7}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{14}{8}$,
 varierende fra — til $\frac{13}{7}$ — $\frac{14}{8}$ $\frac{25}{7}$ — $\frac{14}{8}$ $\frac{10}{8}$ — $\frac{21}{8}$.

Som Tabel 11 viser, er Udbyttet, særlig af Bælgsæden, lidt højere efter 2. end efter 1. Saaning. Dette kan maaske til Dels skyldes, at Sandflugten jævnlig har skadet 1. Saaning en Del, medens de to sidste Saaninger har lidt mindre. Blandingerne har i 1905 lidt en Del af Tørken, saa Udbyttet er blevet lavt, medens Bælgsæden ingen væsentlig Skade har taget. Ærterne i Renbestand har gennemgaaende givet mere end Blandingerne ved alle tre Saaninger. Men i Modsætning til de tre andre Stationer har de her givet forholdsvis mest ved de to første Saaninger.

Tabel 12. Gennemsnitsudbytte af de 5 højest ydende Numre.
 Centner Hø pr. Td. Ld. Vester Hassing.

1. Saaning		2. Saaning		3. Saaning		Gennemsnit af alle 3 Saaninger	
Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø	Nr.	Ctn. Hø
8	58.9	8	63.6	8	50.3	8	57.6
9	58.9	9	60.3	9	48.2	9	55.8
11	51.5	7	56.1	1	47.3	7	49.2
6	50.2	6	51.3	5	46.8	6	48.5
4	48.5	1	49.4	4	44.5	5	48.0

Nr. 8 (Glænø-Ært) og Nr. 9 (sildig grøn Ært) har givet det højeste Udbytte ved alle tre Saaninger, gennemsnitlig hen-

holdsvis 57.^s og 55.^s Ctn. Hø. Nr. 7 (Snedinge-Ært) har givet ca. 8 Ctn. lavere Udbytte end de to sildige Ærtesorter og ikke væsentlig mere end Blandingerne. Den bedste af Blandingerne er Nr. 6 (sildig Havre, Hestebønner, sildige Ærter og Vikker), som i Gennemsnit af alle tre Saaninger har givet 48.^s Ctn. Hø, de andre Blandinger har givet 1—2 Ctn. lavere Udbytte. Nr. 1 (tidlig Havre, 6rd. Byg, tidlige Ærter og Vikker) har her i Modsætning til de andre Forsøgsstationer givet samme Udbytte som de øvrige Blandinger.

Oversigt over Forsøgsresultaterne.

I Tabel 13 er opført Gennemsnitsudbyttet af Blandinger og Bælgsæd ved alle 4 Stationer. Tallene er ordnede omtrent efter Gennemsnit for alle Stationer, dog saaledes, at Blandinger og Bælgsæd er holdt hver for sig.

Blandingernes Rækkefølge efter Udbyttet er i alt væsentlig ens ved de tre Stationer med lermuldet Jord (Askov, Lyngby og Tystofte) og efter alle tre Saaninger. Der er derfor beregnet Gennemsnit af Udbyttet ved disse Stationer, og disse Tal er indsatte i Tabel 13.

Blandingerne Nr. 6, 2, 4, 3 og 5 har givet omtrent samme Udbytte paa de gode Jorder. Nr. 6 (Hvid Sværðhavre, Hestebønner, sildige Ærter og Vikker) staar dog lidt højere end de andre efter 1. og 3. Saaning, hvilket skyldes det høje Udbytte ved Tystofte, hvor denne Blanding, som tidligere bemærket, særlig i enkelte Aar har givet højt Udbytte, medens den i de fleste Aar og ved de andre Stationer ikke giver mere end de øvrige Blandinger. Blandingen Nr. 5 (dansk Havre, 2rd. Byg, sildig grøn Ært og Vikker) har gennemgaaende givet lidt lavere Udbytte (1—2 Ctn.) end de 4 første Blandinger ved 1. Saaning, men ved 2. og 3. Saaning staar den lige saa højt som disse. Blanding Nr. 1 (Nyzeelandsk Havre, 6rd. Byg, Snedinge-Ært og Vikker) har ved alle tre Stationer givet et meget mindre Udbytte end de 5 andre Blandinger.

Ved Vester Hassing er Rækkefølgen af Blandingerne omtrent som paa de bedre Jorder, kun Nr. 1, Blandingen med de tidlige Sorter, afviger, idet den her har givet et omtrent lige saa højt Udbytte som de andre Blandinger, navnlig efter 2. og 3. Saaning.

Tabel 13. Gennemsnitsudbytte af Staldfoder 1899—1905.

Samtlige Stationer.

Nr.	Udsæd i Pd. pr. Td. Ld.								Udbytte i Centner Hø pr. Td. Ld.						
	Havre			Byg		Ært			Askov	Lyngby	Tystofte	Gennemsnit af lermuldede Jorder (Askov, Lyngby og Tystofte)	Vester Hassing		
	Nyzeelandsk	Dansk	Hvid Sværd-	6rd.	2rd.	Snedinge-	Glæne-	Sildig grøn						Fodervikke	Hestebønne
1. Saaning															
6			100					50	50	75	62.4	60.5	65.8	62.9	50.2
2		100			50	60			40		63.0	61.0	59.0	61.2	45.8
4		100			50		65		35		63.2	60.0	59.0	60.7	48.8
3		100			50		60		40		61.9	59.2	59.7	60.8	47.6
5		100			50			60	40		61.8	57.8	57.8	58.8	48.8
1	100			50		75			25		54.4	56.1	51.7	54.1	46.7
8							300				61.5	56.8	44.5	54.8	58.9
9								300			59.4	49.4	50.4	53.1	58.9
7						300					51.8	56.8	45.9	51.3	47.9
11									250		50.9	47.0	47.3	48.4	51.5
10										300	40.8	42.4	39.8	41.0	39.8
2. Saaning															
6			100					50	50	75	61.8	55.8	61.7	59.6	51.8
2		100			50	60			40		60.8	56.8	60.9	59.3	44.7
4		100			50		65		35		59.5	56.5	60.9	59.0	47.6
3		100			50		60		40		59.0	56.2	61.0	58.7	48.4
5		100			50			60	40		57.7	55.9	61.7	58.4	48.8
1	100			50		75			25		55.1	51.9	53.2	53.4	49.4
8							300				57.4	52.0	47.5	52.8	63.6
9								300			54.6	46.9	45.1	48.9	60.8
7						300					52.1	48.2	44.6	48.8	56.1
11									250		45.4	44.7	44.0	44.7	46.9
10										300	51.2	36.5	39.2	42.8	40.8
3. Saaning															
6			100					50	50	75	41.5	46.1	57.0	48.2	43.9
2		100			50	60			40		38.5	47.8	51.8	46.0	43.9
4		100			50		65		35		39.4	46.7	51.9	46.0	44.5
3		100			50		60		40		37.7	46.9	51.8	45.5	43.0
5		100			50			60	40		40.2	46.1	50.8	45.5	46.8
1	100			50		75			25		39.9	40.2	46.4	42.2	47.8
8							300				40.8	46.9	37.9	41.7	50.8
9								300			42.8	45.4	43.7	44.0	48.2
7						300					41.1	38.6	37.5	39.1	43.5
11									250		34.9	44.6	43.8	40.9	38.1
10										300	32.5	32.2	40.5	35.1	30.7

Af Bælgsæden har Glænø-Ært givet størst Udbytte, henholdsvis 1 og 3 Ctn. mere end sildig grøn Ært ved 1. og 2. Saaning. Ved 3. Saaning har sildig grøn Ært givet 2 Ctn. mere end Glænø-Ærten. Snedinge-Ært har gennemgaaende været Nr. 3 i Rækken og Vikker og Hestebønner har givet det laveste Udbytte. Ved 3. Saaning har Vikker dog givet et forholdsvis højt Udbytte, og de har ved Tystofte endog givet omtrent lige saa meget som sildig grøn Ært.

Som det fremgaar af Tabel 13 er Forholdet mellem Blandingerne og Bælgsæden saaledes, at Blandingerne paa den lermuldede Jord ved Askov, Lyngby og Tystofte har givet betydelig højere Udbytte end Bælgsæden i Renbestand efter de to første Saaninger, medens Forholdet paa den sandmuldede Jord ved Vester Hassing er lige det omvendte. Ved 3. Saaning har Bælgplanterne ved alle Stationer, Tystofte undtagen, givet omtrent samme Udbytte som Blandingerne. Forholdet mellem Gennemsnitsudbyttet af Blandingerne, naar Nr. 1, der stadig har givet lavt Udbytte, udelades, og af Ærterne i Renbestand ses nærmere af Tabel 14.

Tabel 14. Forhold mellem Gennemsnitsudbyttet af Blandingerne (Nr. 2—6) og Ærterne (Nr. 7—9).

Samtlige Stationer.

	Askov Lermark		Lyngby		Tystofte		V. Hassing	
	Blandinger	Ærter	Blandinger	Ærter	Blandinger	Ærter	Blandinger	Ærter
1. Saaning..	100	92	100	91	100	78	100	115
2. Saaning..	100	92	100	87	100	75	100	125
3. Saaning..	100	100	100	98	100	79	100	102

Saatidens Indflydelse paa Udbyttet er belyst i Tabel 15, hvor Blandingerne Nr. 2—5 er regnede sammen som middel-tidlige. Vikker og Hestebønner er ladet ude af Betragtning, da de har givet saa lavt Udbytte, at de ikke har nogen Betydning i denne Forbindelse.

Ved Askov og Lyngby har Udbyttet gennemgaaende været højest efter 1. Saaning og lidt lavere efter 2., ved Tystofte er der derimod opnaaet lidt højere Udbytte af Blandingerne ved 2. end ved 1. Saaning, medens Ærterne har givet mest ved

1. Saaning, og ved Vester Hassing har baade Blandinger og Ærter givet mest ved 2. Saaning. Den sidste Saaning har overalt givet betydeligt lavere Udbytte end de to første. Jorden har da ofte været vel tør, naar Sæden er bleven saaet, og desuden har der som Regel været meget stærkere Sygdomsangreb paa den sildig saaede end paa den tidlig saaede Sæd. Havren har saaledes ofte været stærkt angrebet af Fritfluellarver ved den sildige Saaning, ligesom der her har været stærke Angreb at Rust og Meldug paa Bygget.

Tabel 15. Saatidens Indflydelse paa Udbyttet.
Forholdstal.

Samtlige Stationer.

	Saaning	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing
Tidlig Blanding (Nr. 1)	1.	100	100	100	100
	2.	101	93	103	106
	3.	73	72	90	101
Middeltidlige Blandinger (Nr. 2—5)	1.	100	100	100	100
	2.	95	94	104	99
	3.	62	79	88	94
Sildig Blanding (Nr. 6)	1.	100	100	100	100
	2.	98	92	94	102
	3.	67	76	87	87
Tidlige Ærter (Nr. 7)	1.	100	100	100	100
	2.	101	86	97	117
	3.	79	69	82	91
Middeltidlige Ærter (Nr. 8)	1.	100	100	100	100
	2.	93	92	101	108
	3.	66	82	85	85
Sildige Ærter (Nr. 9)	1.	100	100	100	100
	2.	92	95	89	102
	3.	72	92	87	82

I Almindelighed vil en Staldfoderafgrødes Størrelse blive angivet ved Grønvægten, men da denne er en meget upaalidelig Maalestok for Blandingens eller Artens Ydeevne, idet mange forskellige Forhold vil indvirke paa dens Størrelse (f. Eks. Planternes Udviklingstrin ved Høsten, Fugtighedsforholdene i Tiden forud for Høsten, vedhængende Fugtighed m. m.),

er der i denne Beretning benyttet Høvægten som Maal for Udbyttets Størrelse. Til Belysning af Forholdet imellem den anførte Høvægt og Grønvægten er i Tabel 16 opført Gennemsnitstallene af Grønvægten jævnsides med Høprocenten for de forskellige Stationer, Saatider og Blandinger.

Tabel 16. Grønvægt og Høprocent.

Samtlige Stationer.

	Saaning	Askov		Lyngby		Tystofte		V. Hassing	
		Ctn. Grønvægt	pCt. Hø	Ctn. Grønvægt	pCt. Hø	Ctn. Grønvægt	pCt. Hø	Ctn. Grønvægt	pCt. Hø
Tidlig Blanding (Nr. 1)	1.	181	30	157	36	193	27	125	38
	2.	201	28	145	36	185	29	119	42
	3.	170	23	122	33	154	30	133	35
Middeltidlige Blandinger (Nr. 2—5)	1.	192	32	173	35	206	29	139	34
	2.	228	26	157	36	200	30	134	35
	3.	175	22	145	32	174	30	153	29
Sildig Blanding (Nr. 6)	1.	226	28	180	34	235	28	144	35
	2.	255	24	168	33	216	29	149	35
	3.	201	21	151	30	206	28	173	25
Tidlige Ærter (Nr. 7)	1.	271	19	188	30	220	21	185	26
	2.	309	17	158	31	202	22	189	30
	3.	258	16	147	26	169	22	206	21
Middeltidlige Ærter (Nr. 8)	1.	265	23	209	27	244	18	216	27
	2.	295	19	183	28	222	21	219	29
	3.	261	15	179	26	199	19	256	20
Sildige Ærter (Nr. 9)	1.	295	20	215	23	271	19	224	26
	2.	330	17	193	24	244	18	220	27
	3.	266	16	185	25	236	18	281	17

Grønvægten af Ærter i Renbestand har ved alle Stationer været betydelig højere end af Blandingerne, og af Ærterne staar de sildige med det højeste Udbytte. Af Blandingerne har den sildige givet mest og den tidlige mindst Grønvægt.

Høprocenten er ved Askov højest efter 1. Saaning og meget lavere ved 2. og 3. Ved de andre Stationer er Høprocenten omtrent lige høj ved 1. og 2. Saaning og lidt lavere ved 3. Den lave Høprocent i Blandingerne ved 3. Saaning skyldes for en Del et større Indhold af Ærter.

I Forbindelse med Udbyttebestemmelserne er der udført botanisk Analyse af Staldfoderblandingerne til Bestemmelse af den Vægtmængde, som de enkelte Arter har udgjort af hele Afrøden, idet der enten er udtaget en Prøve af Høet i Marken, eller den Prøve, der er blevet henlagt til Bestemmelse af Høprocenten, er blevet benyttet dertil. Disse Undersøgelser er dog kun regelmæssigt gennemførte ved Askov og Tystofte, og i Tabel 17 er derfor kun opført Tallene fra disse Stationer.

Tabel 17. Botanisk Analyse af Staldfoderblandingerne.
Gennemsnit af alle Aar. *Askov og Tystofte.*

	Nr.	Askov					Tystofte						
		pCt. af Høvægten						pCt. af Høvægten					
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Heste- bønner	Ukrud	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Heste- bønner	Ukrud
1. Saaning	1.	39	29	25	6		1	50	36	9	5		
	2.	44	28	17	11			53	31	8	8		
	3.	47	30	11	11		1	50	31	12	7		
	4.	43	28	19	10			48	31	13	8		
	5.	42	26	19	12		1	54	27	10	9		
	6.	60		22	15	3		70		10	12	8	
2. Saaning	1.	33	30	30	7			49	35	10	6		
	2.	37	27	23	13			53	32	7	8		
	3.	38	25	22	14		1	51	31	11	7		
	4.	36	27	23	13		1	52	30	10	8		
	5.	31	29	26	13		1	52	32	9	7		
	6.	49		27	19	4	1	74		9	11	6	
3. Saaning	1.	20	38	31	8		3	49	39	7	5		
	2.	23	24	29	18		6	55	29	6	8		2
	3.	24	29	24	17		6	55	28	8	8		1
	4.	22	30	26	17		5	55	29	7	7		2
	5.	25	26	28	15		6	53	28	10	8		1
	6.	30		29	19	14	8	74		7	13	4	2

Ligesom Bælgsæden i Renbestand har givet et betydeligt lavere Udbytte ved Tystofte end ved de andre Stationer, særlig Askov, har den der ogsaa klaret sig daarligere i Blandingerne. I Blandingerne Nr. 1—5 har der ved Tystofte saaledes kun været 12—21 pCt. Bælgplanter ved alle tre Saatider. Ud-

sæden har i disse Blandinger bestaaet af 40 pCt. Bælgsæd. Ved Askov har de samme Blandinger indeholdt henholdsvis ca. 28, 37 og 43 pCt. Bælgplanter ved 1., 2. og 3. Saaning. Ved Tystofte har Forholdet mellem Blandingernes Plantearter været ens efter alle tre Saaninger, og der har heller ingen væsentlig Forskel været paa de forskellige Blandingers Sammensætning. I Nr. 1 har 6rd. Byg dog udgjort en forholdsvis større Del af Afgrøden end 2rd. Byg i de andre Blandinger, og der er en tilsvarende mindre Mængde Havre i Blandingen.

Ved Askov er Havrens Andel i Udbyttet aftagende fra 1. til 3. Saatid samtidig med, at Bælgplanternes Andel stiger. I Blandingerne 1—5 udgør Havren efter de tre Saaninger saaledes henholdsvis 43, 35 og 23 pCt. Dette ringe Havreudbytte ved sidste Saaning skyldes væsentligst Sygdomsangreb. Et enkelt Aar (1901), hvor Fritfluerne har været meget slemme, har der i Blandingerne efter 3. Saaning kun været ca. 3 pCt. Havre, medens der ved de to tidlige Saaninger var 40—56 pCt. Havre.

Mængden af Byg er omtrent den samme i alle Blandinger og efter alle tre Saaninger, dog forholder Nr. 1 sig her noget lignende som ved Tystofte.

I Blanding Nr. 6, hvor der er saaet Hestebønner i Stedet for Byg og en Del af Ærterne, har Hestebønnerne kun givet et ganske lille Udbytte, medens Havren, hvid Sværdhavre, paa Grund af sin kraftige Vækst og grove Skud, og fordi den ikke har haft Bygget at konkurrere med, er groet meget stærkere til end Havren i de andre Blandinger, saa den til Dels har fyldt den Plads, som Bygget har optaget i dem. Dette Forhold er mest fremtrædende ved Tystofte. Kun efter 3. Saaning ved Askov udgør Hestebønnerne en nogenlunde passende Del af Afgrøden.

Ved 3. Saaning er der, navnlig ved Askov, en meget stor Mængde Ukrud i Afgrøden, et Forhold der jævnlig vil genfindes ved sildig Saaning. I Blanding Nr. 1 med de tidlige og hurtigt voksende Sorter har Ukrudet været mindst fremtrædende, det har ikke kunnet vinde med Kulturplanterne under Væksten.

Der har undertiden været ret store Mængder Ukrud i Bælgsæden i Renbestand, navnlig i Hestebønnerne. Mængden af det er da altid blevet bestemt og fradraget i Høstudbyttet.

Kemisk Analyse.

I Aarene 1904 og 1905 er der ved Askov Forsøgsstation foretaget Bestemmelser af Kvælstofindholdet i Staldfoderplanterne, idet dels Materialet fra den botaniske Analyse af Blandingerne og dels Prøver af Bælgplanterne i Renbestand er benyttede til kemisk Undersøgelse.

I Tabel 18 er opført Resultaterne af Analyserne af de adskilte Arter fra Blandingerne. Der er dog kun foretaget Analyse af Hestebønnerne, voksede i Renbestand.

Tabel 18. Kvælstofindholdet i Staldfoderplanter.
pCt. af Tørstoffet.

Askov Lermark.

Art	1904			1905		
	1. Saaning	2. Saaning	3. Saaning	1. Saaning	2. Saaning	3. Saaning
Havre.....	0.984	1.315	1.759	1.583	1.598	1.785
Byg.....	0.983	1.186	1.624	1.514	1.548	1.765
Ærter.....	2.449	2.879	3.178	3.017	2.884	3.027
Vikker.....	2.062	2.883	3.384	2.946	3.160	3.125
Hestebønner.	2.441	2.580	3.182	2.806	2.887	2.818

Mest iøjnefaldende ved disse Tal er den store Forskel i Kvælstofindholdet i Afgrøderne efter de tre Saatider i 1904, medens Indholdet i 1905 i alt væsentlig er upaavirket af Saatiderne. Det ligger nær at antage, at det er de abnorme Vejrforhold i 1904, der har bevirket den stærke Stigning i Kvælstofprocenten fra 1. til 3. Saaning. Nedbøren var i Maanederne Maj—Juli 1904 76 mm og Middelttemperaturen 15.5° C., medens der i de samme Maaneder 1905 faldt 178 mm Regn og Middelttemperaturen var 13.9° C. Aaret 1904 var saaledes meget tørt og varmt, og 1905 var varmt og passende fugtigt og frugtbart. Men Forklaringen til det omhandlede Forhold kan naturligvis ikke gives paa Grundlag af disse to Aars Undersøgelser.

I Tabel 19 er der paa Grundlag af disse Tal og Udbyttetallene fra Askov foretaget en Beregning af Udbyttet af Kvælstof pr. Td. Ld. i et Par af Blandingerne i Aarene 1904 og 1905.

De to anførte Blandinger, der er mellem dem, som har givet det største Høudbytte, har 1904 givet et betydeligt lavere

Kvælstofudbytte end Glænø-Ært i Renbestand. Forskellen er størst ved 1. Saaning og bliver mindre ved de senere Saaninger. Dette skyldes dels den foran omtalte Forskel i Kvælstofprocenten og dels den større Bælgsmængde i det sildigt saae Staldfoder. I 1905 er Forskellen mellem Kvælstofudbyttet i Blandingerne og i Ærterne meget mindre, og Nr. 6 giver ved 2. og 3. Saaning endog mere Kvælstof end Ærterne i Renbestand.

Tabel 19. Kvælstofudbytte i Staldfoderblandinger.
Pund pr. Td. Ld. *Askov Lermark.*

Nr.	Blanding af	1904			1905		
		1. Saaning	2. Saaning	3. Saaning	1. Saaning	2. Saaning	3. Saaning
4	{ Dansk Havre, 2rd. Byg, Glænø-Ært, Vikker }	44.6	62.6	58.0	102.3	108.6	105.0
6	{ Hvid Sværdhavre, Hestebønner, sildig grøn Ært, Vikker . . . }	53.7	73.3	80.4	109.3	136.6	155.0
8	Glænø-Ært	111.4	113.9	95.2	143.5	135.3	140.5

Gennemsnitsudbyttet for de to nævnte Blandinger og Glænø-Ærterne har for alle Forsøgsaarene været:

Nr. 4	Nr. 6	Nr. 8 (Se Tabel 4)			
63	62	62	Ctn. Hø	pr. Td. Ld.	efter 1. Saaning
60	61	57	—	—	— 2. —
39	42	41	—	—	— 3. —

medens det for de to Aar 1904 og 1905 har været:

60	61	60	Ctn. Hø	pr. Td. Ld.	efter 1. Saaning
61	60	57	—	—	— 2. —
50	59	49	—	—	— 3. —

Udbyttet i de to nævnte Tidsrum er saaledes ikke meget forskelligt, især efter 1. og 2. Saaning, hvorfor det antagelig kan forsvares at betragte de i Tabel 20 beregnede Gennemsnits-tal som et nogenlunde tilforladeligt Udtryk for det procentiske Indhold i Vikkehavre efter de nævnte Blandinger og Vokseforhold.

Det gennemsnitlige Kvælstofindhold i Høet bevæger sig herefter mellem 1 og 2 pCt., svarende til 6—12 pCt. Æggehvidestof i Blandingerne og 12—15 pCt. i Ærterne. I Grøn-foderet vil Kvælstofindholdet blive $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{3}$ af det for Høet anførte.

Tabel 20. pCt. Kvælstof i Vikkehavrehø
(med et Indhold af ca. 22 pCt. Vand).

Askov Lermark.

Nr.	1904			1905			Gennemsnit af 1904—05		
	1. Saaning	2. Saaning	3. Saaning	1. Saaning	2. Saaning	3. Saaning	1. Saaning	2. Saaning	3. Saaning
4	0.96	1.27	1.48	1.87	1.49	1.78	1.17	1.88	1.60
6	0.98	1.46	1.77	1.65	1.96	2.11	1.81	1.71	1.94
8	1.97	2.25	2.49	2.25	2.11	2.30	2.11	2.18	2.40

I Tabel 21 anføres Resultatet af nogle Analyser af Bælg-sæd, dyrket i Renbestand og i Blanding. De giver en lille Antydning af, at der er lidt større Indhold af Kvælstof i Bælg-sæd, vokset i Blanding med Korn, end i Renbestand.

Tabel 21. Kvælstofindhold i Bælg-sæd,
vokset i Renbestand eller i Blanding.
pCt. af Tørstoffet.

Askov Lermark.

Art	1904 ¹⁾		1905 ²⁾	
	vokset i		vokset i	
	Renbestand	Blanding	Renbestand	Blanding
Ærter	3.028	3.178	2.866	2.976
Vikker.....	2.878	3.384	3.102	3.077

I Overensstemmelse med Resultatet af disse Forsøg kan det anbefales at saa følgende Blanding til Staldfoder til to forskellige Tider, første Gang tidligst muligt og anden Gang ca.

¹⁾ Analyse af 3. Saaning.

²⁾ Gennemsnit af alle tre Saaninger.

3 Uger senere: ca. 100 Pd. Dansk Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 60 Pd. Glænø-Ært eller lignende halvsildig Markært og 40 Pd. Fodervikker. Staldfoderet vil efter disse to Saaninger være tjenligt til Afhugning med en halv Snes Dages Mellemlum. En sildigere Saaning kan ikke anbefales, da Udbyttet efter den oftest vil blive for ringe, særlig paa Grund af Sygdomsangreb paa Planterne. Men ved samtidig med anden Saaning af ovennævnte Blanding at udsaa en Blanding af ca. 100 Pd. Hvid Sværdhavre, 50 Pd. sildige Ærter og 50 Pd. Fodervikker, vil man kunne opnaa at faa en Afrøde, der bliver endnu ca. 8 Dage senere tjenlig til Brug, og Udbyttet af den vil ventelig blive paa Højde med de to foregaaende Afrøder. Indblanding af Hestebønner kan efter de foreliggende Resultater ikke lønne sig.

Den førstnævnte Blanding er tillige godt egnet til at staa til Modning, hvis der ikke skulde være Brug for hele Afrøden til Staldfoder.

Forholdet mellem Korn og Bælgsæd i de to nævnte Blandinger bør naturligvis varieres efter Jordbunden, saaledes at der saas forholdsvis mere Korn paa den gode Kornjord og mere Bælgsæd paa den lette og magre Jord.

Forsøgene ved Aakirkeby.

Forsøg med Foraars-Blandsæd til Staldfoder er ved Aakirkeby udført i Aarene 1906—11 og omfatter 2 Perioder med væsentlig forskellige Blandinger, nemlig:

1905—07.

1. 80 Pd. Glænø-Ært + 40 Pd. Fodervikker + 120 Pd. Hestebønner
2. 80 - do. + 40 - do. + 100 - Hvid Sværdhavre.

Hestebønne-Blandingen er prøvet med Henblik paa havretrætte Jorder.

1908—11.

1. 150 Pd. Dansk Havre + 150 Pd. Glænø-Ært,
2. 150 - do. + 100 - Fodervikker,
3. 150 - Hvid Sværdhavre + 150 - Glænø-Ært,
4. 150 - do. + 100 , Fodervikker.

I begge Perioder er Blandingerne udsaaede til 2 forskellige Tider med ca. en Maanedes Mellemrum. I Henhold til Forsøgsplanen skulde tidligste Saaning foretages midt i April, men denne Saatid er ofte faldet noget senere paa Grund af Vejrliget eller Jordens sildige Bearbejdning.

Jordbundsforholdene: Stærk, noget kold Lermuld med stivt Lerunderlag (hvilede paa Granit). Jorden var i daarlig Gødningskraft i de første Forsøgsaar. Dens Bearbejdning har bestaaet i to Efteraarspløjninger samt almindelig Foraarsbehandling; Foraarspløjning har ikke fundet Sted.

Saasæden er bredsaet og dækket med Haandplov. Fællesparcellernes Antal har i første Periode været 3, i anden 4, og deres Størrelse $\frac{1}{200}$ Td. Ld.

Forsøgene i 1905—07.

Forfrugten til Staldfoderet var Byg.

Gødskningsforholdene var følgende:

Aar	Gødning pr. Td. Ld. til Forfrugten	Gødning pr. Td. Ld. til Staldfoderafgrøden
1905	200 Pd. Superf., 100 Pd. Chilisalp.	30 000 Pd. Staldgødning
1906	200 Pd. Chilisalpeter	20 000 Pd. Staldg., 100 Pd. Superfosfat, 100 Pd. Kaligødn., 100 Pd. Chilisalpeter
1907	150 Pd. Superfosfat, 150 Pd. Kaligødning, 150 Pd. Chilisalpeter	200 Pd. Superfosfat, 100 Pd. Chilisalpeter

Staldgødningen er udført om Efteraaret.

Saa- og Høsttiderne har varieret noget.

1. Saanings Middel-Dato	var $\frac{25}{4}$,	varierende fra $\frac{18}{4}$ til $\frac{1}{5}$
Høst-Dato	— $\frac{14}{7}$,	— $\frac{10}{7}$ — $\frac{22}{7}$
2. Saanings Middel-Dato	— $\frac{24}{5}$,	— $\frac{17}{5}$ — $\frac{30}{5}$
Høst-Dato	— $\frac{8}{8}$,	— $\frac{1}{8}$ — $\frac{10}{8}$

Begge Blandinger er høstede samtidig. — Voksetiden har for 2. Saaning været en Uge kortere end for 1. Saaning.

Høudbyttet var, som det vil ses af Tabel 22, meget lavt i de 2 første Forsøgsaar, hvilket skyldes den tarvelige Gødningskraft. I 1907 er det derimod steget meget betydeligt; hertil bidrog ogsaa det fugtige Vejrlig, der særlig har haft Indflydelse paa den sildige Saaning. Af de prøvede Blandinger har Havreblandingen givet størst Udbytte i alle Aarene og efter begge Saatider i disse.

Saatidens Indflydelse paa Udbyttets Størrelse har været noget forskellig. Gennemsnitstallene i Tabel 22 kan man i den Henseende vanskelig dømme efter, da det store Udbytte i 1907, særlig i 2. Saaning, udviser Forskellen i 1905 og 1906. Benytter man Forholdstal, vil man opnaa et mere korrekt Udtryk. For Bælgplante-Blandingen vil 2. Saaning da i pCt. af 1. Saaning give 80, 93 og 126, og i Gennemsnit for de 3 Aar giver begge Saaninger samme Udbytte.

For Havre-Blandingen giver 2. Saaning 70, 84 og 122 pCt. mod 1. Saaning, og Gennemsnittet bliver 92.

Tabel 22. Høudbytte i de enkelte Forsøgsaar.
Centner pr. Td. Ld.

	1905	1906	1907	Gsn.	Gsn. for begge Saa- tider
80 Ærter + 40 Vikker + 120 Hestebn. { 1. Saaning	20	25.4	50.4	31.9	} 33.1
80 Ærter + 40 Vikker + 120 Hestebn. { 2. Saaning	16	23.6	63.4	34.3	
80 Ærter + 40 Vikker + 100 Havre . . { 1. Saaning	37	38.4	71.4	48.9	} 48.7
80 Ærter + 40 Vikker + 100 Havre . . { 2. Saaning	26	32.4	87.1	48.5	

Forholdet mellem Grønvægt og Høprocent har gennemsnitlig været følgende:

Bælgplante-Blandingen:	1. Saaning	190 Ctn. Grønvægt	17 pCt. Hø
do.	2. —	177 —	19 — —
Havre-Blandingen:	1. —	219 —	23 — —
do.	2. —	218 —	22 — —

Botanisk Analyse er udført hvert Aar. De forskellige Arters Procent-Del af Høvægten har i Gennemsnit været følgende:

	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	
Bælgplante-Blandingen:	1. Saaning	53	16	31	—
do.	2. —	50	28	22	—
Havre-Blandingen:	1. —	18	10	—	72
do.	2. —	22	14	—	64

I Bælgplante-Blandingen har Ærterne hvert Aar og ved begge Saaninger udgjort ca. Halvdelen af Høet. Vikkerne har varieret stærkere, nemlig fra 11 til 42 pCt., og sidste Saaning har i alle 3 Aar givet største Vikke-Procent. — Hestebøn-

ner har svinget mest, nemlig fra 6 til 48 pCt.; de har stadig været mest fremtrædende i den tidlige Saaning. Til Trods for, at de har udgjort Halvdelen af Udsæden, har de kun i 1907 naaet at udgøre henimod Halvdelen af Høet.

I Havre-Blandingen har Havren været stærkt dominerende med 71—78 pCt.; kun 2. Saaning i 1905 gav en lav Havre-Procent, nemlig 41, hvilket har bevirket det lavere Gennemsnitstal. Ærterne gav, naar undtages 1905, mest i den tidlige Saaning, Vikkerne derimod mest i den sildige Saaning.

Forsøgene i 1908—11.

Disse Forsøg havde til Formaal at belyse Værdien af Ærter og Vikker samt af Hvid Sværdhavre og Dansk Havre som Bestanddel af Staldfoderblandinger ved forskellige Saatider.

Forfrugten var i alle Aar Byg, hvortil var gødet med alsidig Kunstgødning. Til Staldfoderafgrøden var gødet med 150—200 Pd. Superfosfat, 100—200 Pd. 37 pCt. Kaligødning og 100—200 Pd. Chilisalpeter.

Saatiderne er faldet noget senere, end de efter Planen skulde.

1. Saanings Middel-Dato var $\frac{17}{4}$, varierende fra $\frac{15}{4}$ til $\frac{8}{5}$
2. — — — $\frac{24}{5}$, — — $\frac{15}{5}$ — $\frac{1}{6}$

Høstningen er foretaget ca. 10 Dage senere for Blandingerne med Hvid Sværdhavre end for Blandingerne med Dansk Havre. Middel-Høstdatoerne har været følgende:

1. Saaning: Dansk Havre-Blanding $\frac{10}{7}$, varierende fra $\frac{10}{7}$ til $\frac{23}{7}$
do. Hvid Sværdhavre-Blanding $\frac{25}{7}$, — — $\frac{17}{7}$ — $\frac{4}{8}$
2. Saaning: Dansk Havre-Blanding $\frac{8}{8}$, — — $\frac{20}{7}$ — $\frac{10}{8}$
do. Hvid Sværdhavre-Blanding $\frac{14}{8}$, — — $\frac{6}{8}$ — $\frac{20}{8}$

Voksetiden har gennemsnitlig været en Uge kortere for sildig end for tidlig Saaning.

Høstudbyttet har været af ret normal Størrelse, i det sidste Forsøgsaar dog en Del lavere, forårsaget navnlig ved dette Aars tørre Foraar og Sommer.

Det fremgaar af Tabel 23, at Hvid Sværdhavre har været Dansk Havre meget overlegen saavel i hvert enkelt Forsøgsaar som for begge Saatider i disse. Mindst har Forskellen været ved den sildige Saaning 1910. Ærteblandingerne giver saa godt som overalt ved den tidlige Saaning større Udbytte end

Vikkeblandingerne, men til Gengæld er disse de overlegne i sidste Saaning i Blandingerne med Dansk Havre, hvorimod de sammen med Hvid Sværdhavre kun i de to af Forsøgsaarene giver mere end tilsvarende Ærteblanding, i Gennemsnit staar de her under, dog kun med 1 Ctn. Hø.

Tabel 23. Høudbyttet i de enkelte Forsøgsaar.
Centner pr. Td. Ld.

			1908	1909	1910	1911	Gsn.	Gsn. for begge Saa- tider
150	Dansk Havre + 150 Glænø-Ært	{ 1. Saaning	78.5	57.6	53.8	35.0	56.2	} 51.5
		{ 2. —	41.9	54.8	60.4	29.6	46.7	
150	do. + 100 Fodervikke	{ 1. Saaning	64.2	52.4	52.2	34.1	50.7	} 49.6
		{ 2. —	42.4	58.5	62.5	27.1	47.6	
150	Hvid Sværdhavre + 150 Glænø-Ært	{ 1. Saaning	90.5	78.7	64.0	46.3	69.9	} 64.0
		{ 2. —	67.2	63.8	60.5	40.9	58.1	
150	do. + 100 Fodervikke	{ 1. Saaning	88.6	72.8	70.0	45.7	69.2	} 63.8
		{ 2. —	70.0	62.0	63.4	34.2	57.4	

Tidlig Saaning har givet større Udbytte end sildig. Undtagelse herfra er kun de fugtige Somre i 1909 og 1910, hvor den sildige Saaning var gunstigst for Dansk Havre + Vikker og i 1910 tillige for Dansk Havre + Ærter.

Forskellen mellem de to Saatiders Indflydelse paa Udbyttet er mindst for Vikkeblandingen med Dansk Havre.

Forholdet mellem Grønvægt og Høprocent har gennemsnitlig været følgende:

Dansk Havre + Ærter:	1. Saaning	219	Ctn.	Grønvægt	26	pCt.	Hø
do.	do. 2.	—	189	—	—	25	—
do.	+ Vikker 1.	—	198	—	—	26	—
do.	do. 2.	—	182	—	—	26	—
Hvid Sværdhavre + Ærter:	1.	—	237	—	—	29	—
do.	do. 2.	—	212	—	—	27	—
do.	+ Vikker 1.	—	232	—	—	30	—
do.	do. 2.	—	197	—	—	29	—

Botanisk Analyse er udført hvert Aar, Resultaterne er anførte i Tabel 24.

Havren har i alle Aarene udgjort den største Del af Blandingerne. Undtagelse herfra er kun den sildige Saaning af Dansk

Havre + Ærter i de to første Aar. Hvid Sværdhavre har overalt, ligesom ved Udbyttet, været Dansk Havre overlegen.

Bælgplante-Procenten har modsat Havrens saa godt som overalt været højest i sidste Saaning (i Reglen mere end dobbelt saa høj); kun i 1910 gav den tidlige Saaning højere Bælgplantemængde. Og af Bælgplanterne var det som Regel Ærterne, der gav højere pCt. end Vikkerne. I 1911 var der kun 1 pCt. Vikker ved tidlig Saaning (Planterne var stærkt angrebne af Bladrandbiller og modstod ikke den stærke Tørke).

Tabel 24. Middel-Procent af Høvægten. 1908—11.

		Havre	Ærter	Vikker	Havre-Procentens Variation
Dansk Havre + Ærter	{ 1. Saaning	79	21	—	71—92
	{ 2. —	55	45	—	22—83
do. + Vikker	{ 1. Saaning	85	—	15	75—99
	{ 2. —	64	—	36	50—77
Hvid Sværdhavre + Ærter .	{ 1. Saaning	88	12	—	82—91
	{ 2. —	70	30	—	55—86
do. + Vikker	{ 1. Saaning	88	—	12	74—99
	{ 2. —	76	—	24	51—92

Som Hovedresultat af de to ved Aakirkeby udførte Forsøg kan udledes følgende:

1) Staldfoderblanding, bestaaende af Ærter og Vikker med Havre, giver betydelig større Udbytte end Ærter og Vikker med Hestebønner, og dette gælder saavel for tidlig som for sildig Saaning.

2) Af de to Havresorter Hvid Sværdhavre og Dansk Havre i Blanding med Ærter eller Vikker giver Hvid Sværdhavre det største Udbytte baade ved tidlig og sildig Saaning, men den udvikles ca. 10 Dage senere.

3) I Blanding med Havre giver Glænø-Ærter mere end Fodervikker, men dog kun ved tidlig Saaning. Ved sildig Saaning giver Ærter og Vikker omtrent lige meget.

Tillæg.

Forsøg med Staldfoderblandinger med forskellige Havresorter.

Forsøgene er udførte paa Askov Lermark i Aarene 1891—99. De begyndtes allerede i 1889 men er først fra 1891 udførte i fuld Udstrækning. Formaålet har været at undersøge, hvilken Havresort der i Blanding med Byg, Ærter og Vikker, giver det største Udbytte til Staldfoder.

Til Forsøgene blev benyttet dels tidligt, dels sildigt modne Havresorter, som i Sortsforsøgene havde givet et stort Halmudbytte, og som man derfor ogsaa kunde vente vilde give et stort Grøn- og Høudbytte i Staldfoderblandinger. De anvendte Sorter var:

Kanadisk Havre (meget tidlig), Sort Sværdhavre (tidlig), Dansk Havre (middeltidlig), Broget Havre (sildig), Triumph-Havre (sildig) og Hvid Sværdhavre (meget sildig). De to sidste Aar er der i Stedet for Kanadisk Havre anvendt Nyzeelandsk Havre (meget tidlig).

Forfrugten har været Rug efter Halvbrak, hvortil der var gødet med 16 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Til Forsøgsafgrøden er der ikke gødet.

Der har været benyttet 3 Fællesparceller à $\frac{1}{200}$ Td. Ld. med Undtagelse af de to sidste Aar, hvor der kun har været henholdsvis 2 og 1 Parcel.

Udsædsmængden var 270 Pd. pr. Td. Ld. og Blandingen følgende: 120 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 50 Pd. Glænø-Ært og 50 Pd. Vikker. I Blandingen med Kanadisk Havre er saadet 6rd. Byg af Hensyn til en enstidig Udvikling, i de øvrige Blandinger er benyttet 2rd. Byg.

Afgrøderne er som Regel høstede, naar Byg og Havre har været godt skredet, undertiden lidt senere. I nogle Aar er alt høstet samtidig, i andre er Blandingen med Kanadisk Havre høstet 2—3 Dage før de øvrige Blandinger, som alle er høstede samtidig. 6rd. Byg har undertiden været vel nær modent inden Høstningen.

Tabel 25 viser, at Blandingen med Dansk Havre har givet det højeste Udbytte, 59.6 Ctn., Hvid Sværdhavre kommer derefter med knapt 1 Ctn. lavere Udbytte. Lavest staar Blandingen med Kanadisk Havre med 53.4 Ctn. Hø pr. Td. Ld.

Tabel 25. Udbytte af Staldfoderblandinger med forskellige Havresorter. Centner Hø pr. Td. Ld. *Askov Lermark.*

Blanding med	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	Gsn.
Dansk Havre	65.7	80.7	63.4	69.6	61.7	44.4	47.7	62.5	40.7	59.6
Hvid Sværdhavre . . .	71.8	75.8	61.8	64.0	57.0	42.8	43.0	66.1	47.8	58.7
Sort Sværdhavre . . .	60.7	87.7	58.7	64.7	57.6	36.6	45.2	67.1	43.2	57.9
Broget Havre	57.0	81.6	60.5	66.7	63.4	45.5	43.5	58.5	39.1	57.4
Triumph-Havre	58.6	80.6	56.5	62.0	57.6	41.7	43.2	59.4	46.1	56.2
Kanadisk Havre	55.7	77.6	54.0	64.8	47.3	45.0	41.8	58.2	36.9	53.4

Botanisk Analyse foreligger kun for Aarene 1893—99. Den viser en omtrent ens Sammensætning af alle Blandinger, og at Havren udgør omtrent Halvdelen af Afgrøden.

Tabel 26. Botanisk Analyse. Gennemsnit for Aarene 1893—99.

Blandingen med	pCt. af Høudbyttet			
	Havre	Byg	Ærter	Vikker
Dansk Havre	50	14	18	18
Hvid Sværdhavre	47	15	21	17
Sort Sværdhavre	48	13	21	18
Broget Havre	46	17	18	19
Triumph-Havre	48	18	17	17
Kanadisk Havre	43	18	21	18

Resultatet af disse Forsøg kan kortelig udtrykkes dermed, at Dansk Havre og Hvid Sværdhavre i Blanding med de angivne Mængder Byg, Ærter og Vikker til Staldfoder er de mest yderige Havresorter. Hvid Sværdhavre har ganske vist udgjort 1 pCt. mindre af den samlede Afgrøde end Sort Sværdhavre og Triumph-Havre, men til Gengæld er det samlede Udbytte af de andre Arter saa meget større, at Blandingen med Hvid Sværdhavre dog bliver den næstbedste. Men da Hvid Sværdhavre er kendelig sildigere end de øvrige Sorter, har den gennemgaaende været mindre stærkt udviklet ved Høsten end disse. Dette Forhold kan have haft nogen Indflydelse paa Resultatet.